



Wprowadzenie

W „Logopedii Silesianie”, interdyscyplinarnym czasopiśmie obejmującym perspektywę lingwistyczną (nauki humanistyczne), kliniczną (nauki medyczne) oraz psychologiczną i pedagogiczną (nauki społeczne), publikowane są oryginalne artykuły poświęcone uwarunkowaniom mowy w rozwoju i w zaburzeniach oraz kulturze języka – zagadnieniom ważnym społecznie, bo dotyczącym praktycznych i teoretycznych aspektów komunikowania się ludzi w różnym wieku.

Dziesiąty, jubileuszowy rok istnienia „Logopedii Silesiany” przynosi naukowemu czasopismu prawdziwą radość i wielką satysfakcję. W ministerialnej ocenie parametrycznej czasopism „Logopedia Silesiana” uzyskała 40 punktów. Osiągnięcie to stało się możliwe dzięki Autorom – naukowcom i praktykom z kraju i z zagranicy (m.in. Belgii, Bułgarii, Czech, Rosji, Węgier, Wielkiej Brytanii), reprezentującym różne dyscypliny naukowe, którzy w swoich pracach dowodzą, jak istotne zmiany nastąpiły w ostatnim dziesięcioleciu w odniesieniu do problemów mowy, jej rozwoju i zaburzeń. Wdzięczni jesteśmy Autorom, że chcą się dzielić naukową refleksją i w szerokiej perspektywie rozmaitych koncepcji teoretycznych, z zastosowaniem odpowiednich metodologii i najnowszych instrumentarium badawczych przedstawiają obszar badań współczesnej logopedii. Ukłony kierujemy również w stronę międzynarodowego grona Recenzentów, dzięki któremu zaangażowaniu jest możliwe osiągnięcie jeszcze wyższej jakości merytorycznej tekstów i podnoszenie prestiżu naukowego czasopisma.

Co ważne i warte podkreślenia, w ciągu ostatnich dwóch lat „Logopedia Silesiana” była laureatem konkursu w ramach ministerialnego programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”. W związku z realizacją tego projektu Redakcja wdrożyła strategię rozwoju „Logopedii Silesiany”, obejmującą takie cele, jak umocnienie rangi czasopisma w nauce światowej (m.in. dzięki powiększeniu grona Rady Recenzyjnej o międzynarodowym charakterze o nowych członków), poszerzenie kręgu czytelników i podniesienie rozpoznawalności pisma w środowisku

badaczy kultury języka i biologicznych uwarunkowań rozwoju i zaburzeń mowy zarówno w Polsce, jak i na świecie. Na tę strategię złożyły się między innymi działania prowadzone od 2019 roku związane z usprawnieniem technicznym strony internetowej czasopisma, wykorzystaniem programu Open Journal System (OJS) w wersji 3.1.1.4 z jego nowymi funkcjami, w tym możliwością bieżącej publikacji online poszczególnych artykułów, jak również zwiększeniem częstotliwości ukazywania się pisma, które począwszy od 2021 roku jest półrocznikiem. Redakcja opracowała nową stronę internetową, zgodną ze światowymi standardami i systemem Open Journal System, z pełną informacją o czasopiśmie, w tym danymi na temat procedury składania artykułów, wymogów redakcyjnych, opisem procedury recenzowania artykułów oraz przestrzegania zasad etycznych publikacji zgodnych z wytycznymi COPE.

Pismo od 2016 roku jest obecne w bazach referencyjnych czasopism naukowych: ERIH+, CEEOL, CEJSH, Polska Bibliografia Naukowa, INFONA, Pol-index, Bazhum. Od 2014 roku czasopismo pozytywnie przechodzi proces ewaluacji ICI Journal Master List, co ukazują przekrojowo przedstawione wyniki sukcesywnie wzrastającego wskaźnika ICV: w 2014 roku wynosił on 49.51, w 2016 – 59.39, w 2017 – 70.58, w 2018 – 74.83, w 2019 – 87.04, a w 2020 – 100.00. Otwarty dostęp do artykułów publikowanych w „Logopedii Silesianie” znacząco wpłynął na ich cytowalność w Google Scholar i Researchgate. Na przełomie lipca i sierpnia bieżącego roku zostały wprowadzone metadane, które ułatwią zarządzanie paszportem czasopisma widocznym na portalu internetowym ICI World of Journals, jak również wesprą rokroczną aplikację do bazy indeksacyjnej ICI Journals Master List.

Należy podkreślić, że czasopismo jako jedno z nielicznych w Polsce od początku swego istnienia jest wielojęzyczne. Od ósmego tomu znacząco podniósł się poziom umiędzynarodowienia „Logopedii Silesiany”: czterdzieści artykułów występuje w dwujęzycznej wersji (angielskiej i polskiej), osiem tekstów jest opublikowanych w języku angielskim, dwa – w języku rosyjskim, dwa – w języku czeskim, cztery artykuły oraz recenzje – w języku polskim.

Jak zauważono w pierwszym numerze dziesiątego tomu, zmieniająca się rzeczywistość – powstawanie i przekształcanie się wspólnot komunikatywnych, dynamiczne przeobrażenia społeczno-kulturowe czy postęp technologiczny, a także zmiany klimatyczne i degradacja środowiska naturalnego wpływają na kondycję zdrowotną społeczeństw i łączą się z poszukiwaniem nowych, skutecznych metod leczenia i terapii.


Na wyzwania te odpowiadają Autorzy „Logopedii Silesiany” w prezentowanym Państwu numerze. Zgromadzone artykuły ukazują złożone zagadnienia związane z teoretycznymi i praktycznymi aspektami zaburzeń mowy i pozwalają je ujrzeć w nowym świetle.

Uznanie w środowisku logopedycznym, jakie w dziesięcioleciu swego istnienia osiągnęło czasopismo, nie byłoby możliwe, gdyby nie zaangażowanie,

rzetelność oraz życzliwość Redaktorów językowych i technicznych poszczególnych tomów „Logopedii Silesiany”. Szczególnie gorące słowa podziękowania za poświęcony trud, nieoceniony wkład pracy i determinację składam Pani mgr Annie Piłśniak, która pełni funkcję redaktora i sekretarza redakcji. Dziękuję również Pani dr Annie Kisiel, Panu dr. Michałowi Kisielowi i Panu mgr. Grzegorzowi Zemełce za redakcję i korektę artykułów w języku angielskim.

Z okazji jubileuszu „Logopedii Silesiany” wszystkim, którzy swą wiedzą, talentem i doświadczeniem przyczynili się do rozwoju czasopisma, składam gorące podziękowania i serdeczne gratulacje.

Olga Przybyła

 <https://orcid.org/0000-0001-8924-3102>



Introduction

In „Logopedia Silesiana”, an interdisciplinary journal covering the linguistic (humanities), clinical (medical science) and psychological as well as pedagogical (social science) perspectives, unique papers devoted to speech as conditioned by its development, disorders and culture – issues of social import as they touch upon the practical and theoretical aspects of human communication in diverse age groups.

The tenth jubilee year of the existence of „Logopedia Silesiana” brings real joy and great satisfaction to the scientific journal. In the ministerial parametric evaluation of journals, „Logopedia Silesiana” scored a 40 points rank. This outstanding achievement was made possible thanks to the very authors – scientists and practitioners originating in Poland and abroad (including Belgium, Bulgaria, the Czech Republic, Russia, Hungary, and Great Britain) who represent diverse disciplines and whose work has contributed to the understanding of the significant changes that have occurred in the past decade with regard to the problematics of speech development and speech disorders. We are beholden to the Authors for having been willing to share their reflections in a broad perspective of various theoretical concepts and to present – utilizing pertinent methodologies and the latest research instruments – the domain of contemporary speech therapy. We are also obliged to the international group of Reviewers, thanks to which it has been feasible to aim at even higher substantive quality of papers and, in its wake, to raise the scientific prestige of the journal.

Noteworthy is the fact that in the past two years „Logopedia Silesiana” had succeeded in winning a contest under the ministerial program „Support for scientific journals”. In the course of implementation of this project, the Editorial Board brought about a development strategy for „Logopedia Silesiana”, which aims at strengthening the position of the journal in global scholarship (sc. by expanding the international Reviewer Board), broadening the circle of readers, and increasing

the journal's recognition among scholars interested in the culture of language and biological determinants of speech development and disorders, both in Poland and abroad. The strategy involves, among others, the activities carried out since 2019 and related to technical improvement of the journal's website, introduction of the Open Journal System (OJS) program, version 3.1.1.4, with its new functionalities including the potentiality of operational publication of individual papers as well as shortened journal publication period that since 2021 turns into a semi-annual. The editorial office has developed a new website, compliant with current global standards and compatible with the OJS, providing full range of information pertinent to the journal, viz. article submission procedure, editorial requirements, and description of article review procedure as well as of rules for complying with ethical principles of publishing as stipulated in the COPE guidelines.

This periodical has since 2016 been present in the reference databases of scientific journals, viz. ERIH+, CEEOL, CEJSH, Polska Bibliografia Naukowa, INFONA, Pol-index, and Bazhum. Since 2014, the journal is being successfully screened for the ICI Journal Master List, which is reflected by the cross-sectional results of the successively increasing ICV index that in 2014 read 49.51 and from 2016 to 2020 – 59.39, – 70.58, – 74.83, – 87.04, and – 100.00, respectively. Open access to articles published in „Logopedia Silesiana” has significantly influenced their citation in both Google Scholar and Researchgate. At the turn of July and August, metadata was introduced to facilitate management of the journal's passport displayed on the ICI World of Journals website, as well as the annual application to the ICI Journals Master List index database.

It is to be emphasized that the journal, one of the very few in Poland, has been multilingual right from its inception. Starting from the eighth volume, the level of internationalization of „Logopedia Silesiana” has significantly increased: forty papers are in bilingual versions (English and Polish), eight texts are published in English, two in Russian, two in Czech, four articles and reviews in Polish.

As noted in the first issue of the tenth volume, the changing reality – the emergence and transformation of communicative communities, dynamic socio-cultural transformations, and technological progress as well as climate change and degradation of the natural environment – affect the condition of societies and result in search for new, effective methods of treatment and therapy.


These very challenges are addressed by the authors of „Logopedia Silesiana” in the issue presented to you. Collected articles bring into light the complex issues related to theoretical and practical aspects of speech disorders and portray them in a new light.

Recognition in the speech therapy community, which the journal has achieved in the decade of its existence, would not be possible without the commitment, reliability and kindness of the linguistic and technical editors of individual volumes of „Logopedia Silesiana”.

Especially warm words of thanks for her devoted effort, invaluable workload and determination, I extend to Ms Anna Pilśniak, M.A., who is the editor and secretary of the editorial office. I would also like to thank Mrs Anna Kisiel, PhD, Mr Michał Kisiel, PhD and Mr Grzegorz Zemełka, M.A., for editing and proof-reading articles in English.

On the occasion of the jubilee of „Logopedia Silesiany”, I would like to express my heartfelt thanks and congratulations to all those who have contributed with their knowledge, talent and experience to the development of the journal.

Olga Przybyła

 <https://orcid.org/0000-0001-8924-3102>